



**Hässelby-Vällingby  
stadsdelsförvaltning**

Avdelningen för förskola, fritid  
och kultur

Eija Pohjanen  
Telefon: 508 05 294

Tjänsteutlåtande  
Dnr 151-334-2013  
Sida 1 (4)  
2013-08-05

Till  
Hässelby-Vällingby  
stadsdelsnämnd  
2013-08-29

## **Motion (2013:48) om inventering av förskolebarns möjligheter till utelek**

Remiss från Kommunstyrelsen, Dnr 321-872/2013.

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen som svar på remissen (omedelbar justering).

Ulla Thorslund  
stadsdelsdirektör

IngMarie Lindgren  
avdelningschef

### **Sammanfattning**

Motionen har framtagits av Rana Carlstedt (S) i syfte att få en bättre överblick angående förskolebarns möjligheter till utelek. Stadsledningskontoret ska på uppdrag av kommunfullmäktige kartlägga frågan. Staden växer och förskoleutbyggnaden håller inte samma takt. Ett stort problem är att hitta mark och lokaler för förskoleverksamhet. Detta har lett till att många förskolor håller till i lokaler som inte är anpassade för verksamheten och att möjligheten till utelek ser extremt olika ut.

Av förvaltningens 52 förskolor är det två som saknar egna gårdar. Utöver förskolegårdarna har verksamheterna tillgång till närliggande parker och stora grönområden. Förvaltningen framhåller att förskolorna inom stadsdelsområdet är väl försedda när det gäller den pedagogiska utemiljön.

**Hässelby-Vällingby  
stadsdelsförvaltning**  
Avdelningen för förskola, fritid och kultur

Hässelby Torg 20, Hässelby  
Box 3424, 165 23 Hässelby  
Telefon 08-508 05 294  
Växel 08-508 04 000  
Fax 08-508 04 099  
hasselby-vallingby@stockholm.se  
stockholm.se

**Bilaga:** Motion (2013:48) om inventering av förskolebarns möjligheter till utelek.

## Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för förskola, fritid och kultur.

## Bakgrund

Motionen har framtagits av Rana Carlstedt (S) i syfte att få en bättre överblick angående förskolebarns möjligheter till utelek. Stadsledningskontoret ska på uppdrag av kommunfullmäktige kartlägga frågan.

Motionen ska efter remissyttrande – från berörda facknämnder samt stadsdelsnämnder – överlämnas till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Remissvar ska lämnas till kommunstyrelsen senast 29 augusti 2013.

## Ärendet

Staden växer och förskoleutbyggnaden håller tyvärr inte samma takt. Det har länge varit uppenbart att det är brist på förskoleplatser i många stadsdelar. Ett stort problem är att hitta mark och lokaler för förskolaverksamhet. Detta har lett till att många förskolor håller till i lokaler som inte är anpassade för verksamheten och att möjligheten till utelek ser extremt olika ut.

Studier visar att utelek stimulerar barnens motoriska och sociala färdigheter samtidigt som smittorisken minskar mellan barnen. Barn som har möjlighet till utevistelse är även lugnare och mer harmoniska när de kommer hem.

I motionen ställs tre frågor:

1. Hur ser förskolorna i Stockholms (samtliga, både privata och kommunala) egna ”gårdar”/ytor för utelek ut både avseende storlek, placering och innehåll?
2. Vilka minimikrav på gårdsyta finns när kommunen bygger en ny förskola?
3. Vilka krav ställs på privata utförare gällande gårdsyta för utelek?

## Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har tagit del av remissen ”Motion (2013:48) om inventering av förskolebarns möjligheter till utelek”. Svaret avser förvaltningens ansvarsområde som innefattar de kommunala verksamheterna.

Av förvaltningens 52 förskolor är det enbart två som inte är friliggande och därmed delar gård med hyresgästerna. De övriga verksamheterna ligger i fristående förskolebyggnader med egna gårdar, vilka är av varierande storlek och standard. Förvaltningens förskolor har utöver förskolegårdarna även tillgång till närliggande parker och stora grönområden.

Förvaltningen vill framhålla att förskolornas pedagogiska verksamhet består av både inne- och uteaktiviteter. I läroplan för förskolan Lpfö 98, reviderad 2010, s. 7 står att ”barnen ska kunna växla mellan olika aktiviteter under dagen. Verksamheten ska ge utrymme för barnens egna planer, fantasi och kreativitet i lek och lärande såväl inomhus som utomhus. Utomhusvistelsen bör ge möjlighet till lek och andra aktiviteter både i planerad miljö och i naturmiljö.”

Behoven gällande den pedagogiska utemiljön skiljer sig också åt mellan olika ålderskategorier. Det lilla barnet behöver trygga och säkra lektytor i närmiljön medan äldre förskolebarn är i större behov av platser att utforska och att kunna förflytta sig på egen hand, bland annat i närliggande parker och grönområden.

Förvaltningen anser att det är av största vikt att bevaka frågan gällande välfungerande förskolegårdar. Utelek stimulerar barnens motoriska och sociala färdigheter samtidigt som smittoriskerna minskar mellan barnen. För att säkerställa detta är det angeläget att gårdarna fungerar ur verksamhetssynpunkt som pedagogiska rum.

När nya förskolor byggs finns inga minimikrav på gårdsyta. Gårdarna planeras utifrån de rådande förutsättningarna. I programbeskrivningen som ingår i bygghandlingarna anger förvaltningen önskemål gällande förskolans utvändiga yta. I Miljöförvaltningens skrift ”En skrift om miljö och hälsa i förskola, skola och fritidshem” (2009) beskrivs lektyta utomhus på följande sätt: ”För barns välbefinnande är det viktigt att det finns möjlighet till lek utomhus och att lektyterna är tillräckligt

stora. För förskolor kan verksamhets egen lekyta göras mindre om förskolegården ligger i direkt anslutning till en lekpark eller ett naturområde. För de minsta barnen bör det dock finnas tillräckliga ytor på förskolegården.”

Avslutningsvis vill förvaltningen framhålla att förskolorna inom stadsdelsområdet är väl försedda när det gäller den pedagogiska utemiljön.

### **Förvaltningens förslag**

Förvaltningen godkänner och överlämnar detta tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen som svar på remissen ”Motion (2013:48) om inventering av förskolebarns möjligheter till utelek”.

-----